

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

6029 Internasjonal økonomi

21.05.2014

Tid:	9-13 (4 timer)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	3 (inkludert denne forsiden)
Hjelpemiddel:	Kalkulator utdelt på eksamen
Merknader:	Alle oppgaver skal besvares
Vedlegg:	Ingen

Eksamensresultata blir offentliggjort på Studentweb.

Oppgave 1 (teller 20 %)

Forklar følgende begreper/begrepspar:

- 1) skjermet versus konkurranseutsatt sektor
- 2) betalingsbalansen med utlandet
- 3) næringsklynger
- 4) migrasjon versus mobilitet
- 5) selvpoppfyllende valutakursforventninger

Oppgave 2 (teller 40 %)

Anta at kostnadene i produksjon av sement kan beskrives ved $K(X) = 900 + 0,25X^2$, der X er mengden sement. Disse kostnadene gjelder den enkelte bedrift. Anta videre at den nasjonale (hjemlige) etterspørselen etter sement er gitt ved $Y = 150 - P$ der P er prisen per enhet sement. (Tips: tegn opp og illustrer underveis!)

- a) Vis at bedriftens grense- og enhetskostnader er henholdsvis $0,5X$ og $0,25X + 900/X$. Bestem den laveste prisen forenlig med lønnsom virksomhet.
- b) Anta at bedriften har monopol på hjemmemarkedet. Vis at bedriftens grenseinntekt er gitt ved $150 - 2Y$. Bestem bedriftens monopoltilpasning. Hva vil du si til en påstand om at kostnadsforholdene her er årsak til et nasjonalt monopol?
- c) Anta så at det åpnes for fri internasjonal handel i sement og at det internasjonale prisleie er 5 enheter av utenlandsk valuta per enhet sement. Valutakursen er 10 enheter av nasjonal valuta per enhet av utenlands valuta. Se foreløpig bort fra transportkostnader (som jo kan være betydelig hva angår sement) og bestem den nasjonale bedriftens produksjon og eventuell import/eksport av sement.
- d) Regn ut den samfunnsøkonomiske gevinsten av å åpne for fri internasjonal handel i dette tilfellet. Forklar at denne gevinsten er å regne som en gevinst forbundet med økt konkurranse snarere enn en tradisjonell handelsgevinst.
- e) Anta at det internasjonale sementmarkedet består av to land med hver sin sementbedrift. De to landene har samme etterspørsel etter sement (som beskrevet ovenfor) og bedriftene har de samme kostnader (som beskrevet ovenfor). Anta videre at bedriftene opptrer som pristakere og at markedet er likevekt. Vis at det internasjonale prisnivået da blir som opplyst i spørsmål c). Har begrepet gjensidig dumping relevans i den aktuelle sammenheng?
- f) Anta så at det er transportkostnadene forbundet med import/eksport av sement. Disse er 15 per enhet sement (regnet i den nasjonale valutaen). Produksjons- og etterspørselsforholdene er for øvrig som i spørsmål e), men prisen blir nå grensekostnad + transportkostnaden per enhet. Bestem pris og mengde ved likevekt. Hva blir import/eksport?
- g) Sammenlign utfallet i spørsmål f) med utfallet i spørsmål e). Hva vil du si til en påstand om at transportkostnadene her medfører markedsrett og således en form for markedsrett?

Oppgave 3 (teller 40 %)

a) Nevn de sentrale forutsetningene i Ricardo-modellen.

Betrakt tre land (A, B og C) som alle kan produsere to varer (vare 1 og vare 2) med ressursforbruk per produsert enhet som følger:

Vare	Land		
	A	B	C
1	1	5	3
2	2	4	3

b) Tenk innenfor rammen av Ricardo-modellens forutsetninger: Hva blir prisforholdet mellom vare 1 og vare 2 i hvert av landene ved autarkilikevekt? Begrunn svaret.

c) Anta først bare to land, A og B. Bestem landenes absolutte og komparative fortrinn. Betyr «inntoget» av land C noe for disse fortrinnene?

d) Hva menes med bytteforholdet med utlandet? Begrunn at dette vil være mellom $1/2$ og $5/4$ ved frihandelslikevekt i det aktuelle talleksempel. Hvis du skal tippe/anslå hva bytteforholdet blir (uten å vite noe mer enn det som er opplyst i oppgaven), hva vil du si? Illustrer i figur!

e) Anta at bytteforholdet ved frihandelslikevekt er lik 1. Hvem vil produsere hva, og hva vil landene importere og eksportere?

f) Hva menes med et lands internasjonale konkurransevne? Hvordan vil du forklare at land B er konkurransedyktig til tross for lavere produktivitet enn både land A og C i produksjonen av begge varer?

g) Hva er Ricardo-modellen *ikke* egnet til å få fram hva angår internasjonal arbeidsdeling og handel?